

**Program realizacji
Doradztwa Zawodowego
Szkoła Podstawowa im.
Piotra Sękowskiego w
Nacpolsku
Rok szkolny 2025/2026**

I. Charakterystyka programu.

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę szkoły, systemowej koncepcji doradztwa zawodowego rozumianego jako uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Planowane działania są zgodne z podstawą programową i uwzględniają zasoby szkoły, potrzeby i możliwości uczniów oraz treści programowe zawarte w WSDZ. Doradztwo zawodowe w szkole uzasadnione jest poprzez strategię uczenia się przez całe życie, która wymaga, aby młodzież kształciła umiejętność podejmowania ważnych decyzji – poczynając od wyboru szkoły ponadpodstawowej, kierunku studiów, decyzji o wyborze pracy, sposobie podnoszenia swoich kwalifikacji, aż do ewentualnych decyzji o zmianie pracy.

W klasach I – VI szkoły podstawowej doradztwo realizowane jest w formie orientacji zawodowej w trakcie bieżącej pracy z uczniami lub przez zintegrowane działania nauczycieli, wychowawców, doradców zawodowych, pedagoga lub psychologa. Orientacja zawodowa na tym poziomie ma na celu zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych. W klasach VII i VIII szkoły podstawowej doradztwo zawodowe jest realizowane w formie osobnych zajęć, które mają na celu wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego planowania kariery, podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych, z uwzględnieniem ich zainteresowań i uzdolnień oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Treści zawarte w programie podzielone zostały na cztery moduły:

- **Poznawanie własnych zasobów.**
- **Świat zawodów i rynek pracy.**
- **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.**
- **Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno–zawodowych.**

Realizacja tych modułów pozwoli uczniom uzyskać podstawowe informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz umożliwi poznanie możliwości uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy, a także predyspozycjami zawodowymi. Ujęte w programie działania są powiązane z treściami kształcenia ogólnego, co pozwala na dostrzeganie związków między bieżącą edukacją a jej kolejnymi etapami oraz karierą zawodową.

II. Podstawa prawna.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 910 t.j.).
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280).

- Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r., poz. 639).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1601).
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r., poz. 325).

III. Cele.

Cele ogólne:

- a. przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.
- b. wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

Celem orientacji zawodowej w klasach I – III jest:

- c. wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy,
- d. rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji,
- e. stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV –VI jest:

- f. poznawanie własnych zasobów,
- g. zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy,
- h. kształtowanie pozytywnej i pro aktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji,
- i. stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII –VIII szkoły podstawowej jest:

- j. przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Cele szczegółowe doradztwa zawodowego w klasach VII – VIII:

POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW.

Uczeń:

- k. rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia),
- l. dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł,
- m. rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno – zawodowych,
- n. charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej,
- o. określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY.

Uczeń:

- p. wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania,
- q. wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy,
- r. porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców.

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE.

Uczeń:

- s. analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- t. analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów,
- u. charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce,
- v. rozumie znaczenie uczenia się przez całe życie.

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO – ZAWODOWYCH.

Uczeń:

- w. planuje ścieżki kariery edukacyjno – zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów,
- x. podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno – zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- y. określa marzenia, cele i plany edukacyjno – zawodowe na bazie własnych zasobów,
- z. identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.

IV. Metody i formy realizacji.

Metody pracy:

- a. wykład,
- b. metody aktywizujące – burza mózgów, dyskusja, mapa myśli,
- c. drama – inscenizacja, odgrywanie ról,
- d. kwestionariusz, ankiety, testy, wywiad,
- e. metody audiowizualne – prezentacje multimedialne, filmy, wykorzystanie Internetu jako narzędzia zdobywania informacji,
- f. pogadanka.
- g. Spotkania z ciekawymi ludźmi, wycieczki, wyjścia

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji podczas:

- h. zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego,
- i. lekcji z wychowawcą lub pedagogiem, pedagogiem specjalnym,
- j. zajęć i spotkań związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu (lokalne instytucje, urzędy),
- k. udostępniania informacji o zawodach, szkołach, instytucjach rynku pracy,
- l. wyjść do zakładów pracy lub szkół w ramach dni otwartych,
- m. spotkań z przedstawicielami różnych zawodów oraz absolwentów,
- n. udzielania indywidualnych porad uczniom na terenie szkoły.

V.Przewidywane efekty realizacji programu.

W zakresie wiedzy uczniowie:

- znają swoje możliwości psychofizyczne i predyspozycje zawodowe,
- posiadają możliwie najpełniejszą znajomość siebie, swoich upodobań, mocnych i słabych stron oraz predyspozycji do wykonywania zawodów,
- rozumieją zależności pomiędzy zainteresowaniem a wyborem zawodu,
- znają czynniki i pojęcia niezbędne do podjęcia prawidłowej decyzji o wyborze zawodu (wiedza o zawodach, kwalifikacjach zawodowych, stanowiskach pracy, rynku pracy),
- wymieniają umiejętności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych,
- potrafią zidentyfikować elementy przydatne we własnym życiu zawodowym pozyskane na różnych przedmiotach w szkole.

W zakresie umiejętności uczniowie:

- potrafią rozwijać swoje zainteresowania,
- wykorzystują wiedzę teoretyczną z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego, aby trafnie określić swoje predyspozycje, zdolności i umiejętności,
- samodzielnie lub z pomocą doradcy planują dalszą ścieżkę rozwoju edukacyjno – zawodowego,
- potrafią wyszukiwać, gromadzić, selekcjonować informacje o zawodach i kwalifikacjach zawodowych,
- sprawnie analizują źródła informacji edukacyjno – zawodowej wykorzystując nowoczesne technologie,

wykorzystują umiejętności przedmiotowe w podejmowaniu decyzji edukacyjno – zawodowych.

W zakresie kompetencji społecznych uczniowie:

- potrafią pracować w grupie,
- przyjmują twórczą i refleksyjną postawę wobec przekonań, sposobu postępowania innych ludzi,
- potrafią przewidzieć skutki swoich działań,
- zachowują się asertywnie,
- rozumieją jak dostosować się do zmian na rynku pracy.

VI. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci.

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- a. uczniów,
- b. rodziców,
- c. nauczycieli.

Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- d. udzielanie porad i konsultacji indywidualnych,
- e. prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego,
- f. realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu,
- g. angażowanie w organizację uroczystości i imprez szkolnych,
- h. promowanie idei wolontariatu,
- i. angażowanie w działania na rzecz promocji szkoły,
- j. tworzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów,
- k. organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy,
- l. informowanie o ofercie edukacyjnej i możliwościach rozwoju osobistego,
- m. organizowanie spotkań z osobami prezentującymi własne ścieżki rozwoju zawodowego (absolwenci szkoły, przedstawiciele zawodu),
umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych i targach dotyczących rynku pracy,
- n. udostępnianie materiałów multimedialnych ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnej edukacji oraz samopoznanie,
- o. umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych i targach dotyczących planowania ścieżki edukacyjnej.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- p. umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego,
- q. prezentowanie działań Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego na posiedzeniach Rady Pedagogicznej,
- r. organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami instytucji rynku pracy,

- s. udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego,
- t. wspieranie w realizacji zadań z doradztwa zawodowego.

Przykłady działań kierowanych do rodziców:

- u. organizowanie spotkań informacyjno – doradczych z doradcą zawodowym w szkole,
- v. organizowanie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno – zawodowych uczniów,
- w. informowanie o targach edukacyjnych,
- x. udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych, np. poprzez stronę internetową szkoły i dziennik elektroniczny.

VII. Treści programowe.

Treści programowe dla oddziału przedszkolnego:

1. Poznanie siebie.

Dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

2. Świat zawodów i rynek pracy

dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);
- wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;
- na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I – III:

1. Poznanie siebie.

Uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać,
- prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi,
podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynika dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie,
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach,
- opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach,
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów na kształt otoczenia, w którym funkcjonuje,
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu,

- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności,
- wskazuje treści, których lubi się uczyć,
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno– zawodowych.

Uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić,
- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Przykładowe tematy lekcji z zakresu orientacji zawodowej w klasach I – III:

- Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.
- Zawody w mojej rodzinie.
- Po co się uczyć?
- Kim zostanę, gdy dorosnę?
- Odkrywamy i prezentujemy swoje talenty.

Program realizacji doradztwa w klasach P, „0”, I-III w Szkole Podstawowej im. Piotra Sękowskiego w Nacpolsku na rok szkolny 2023/2024

OBSZAR	UCZEŃ	FORMY METODY PRACY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1.Poznanie siebie	- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać, - prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób,	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,	Pedagodzy i inni specjaliści, nauczyciele, wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy

	- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi, - podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach,	zajęcia z wychowawcą, zajęcia świetlicowe	
2. Świat zawodów i rynek pracy	- odgrywa różne role zawodowe w zabawie; - podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; - opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; - omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje - opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; zajęcia edukacyjne; zajęcia z wychowawcą, zajęcia świetlicowe	Nauczyciele, specjaliści, wychowawcy klas. wychowawcy świetlicy, opiekunowie Samorządu i wolontariatu.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności, - wskazuje treści, których lubi się uczyć, - wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą, zajęcia świetlicowe	Wychowawcy, pedagodzy, specjaliści, opiekunowie świetlicy, samorządu uczniowskiego.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić, - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu, - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą, zajęcia świetlicowe	Pedagogzy inni specjaliści, nauczyciele, wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV-VI

1. Poznanie własnych zasobów.

Uczeń:

- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje,
- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia,
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość,
- prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,
- opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka,
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe,
- posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny,
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki,
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć,
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno– zawodowych.

Uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjno – zawodowych,

- planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu,
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Przykładowe tematy lekcji z zakresu orientacji zawodowej w klasach IV – VI:

- Ja to znaczy kto? Moje mocne i słabe strony.
- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych.
- Moje mocne strony, zdolności i zainteresowania
- Przedmioty, które lubię jako drogowskazy zawodowe.
- Praca jako wartość w życiu człowieka.

Program realizacji doradztwa w klasach IV-VI w Szkole Podstawowej im. Piotra Sękowskiego w Nacpolsku na rok szkolny 2023/2024

OBSZAR	UCZEŃ	FORMY METODY PRACY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Poznanie własnych zasobów	- określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje, - wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia, - podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość, - prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, zajęcia z wychowawcą.	Pedagodzy inni specjaliści, nauczyciele, wychowawcy klas, opiekunowie Samorządu i wolontariatu
2. Świat zawodów i rynek pracy	- wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, - opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; - podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe - posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem - wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, zajęcia z wychowawcą.	Pedagodzy wychowawcy klas.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	- wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, - wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć - samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, zajęcia z wychowawcą.	Pedagodzy, nauczyciele, wychowawcy klas.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	- opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych, - planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu - próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	Zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęcia edukacyjne ze wszystkich przedmiotów, zajęcia z wychowawcą.	Pedagodzy inni specjaliści, nauczyciele, wychowawcy klas, opiekunowie i Samorządu i wolontariatu

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII szkół podstawowych:

1. Poznawanie własnych zasobów.

Uczeń:

- określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe),
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł,
- rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji,
- określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania,
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców,
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy,
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka,
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy, • wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową,
- dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

- analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji,
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów,
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji formalnej i nieformalnej,
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno– zawodowych.

Uczeń:

- dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym,
- określa cele i plany edukacyjno – zawodowe, uwzględniając własne zasoby,
- identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno – zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy,
- planuje ścieżkę edukacyjno – zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

II. Propozycje tematów lekcji zajęć doradztwa zawodowego w klasach 7 i 8.

DZIAŁ I: Poznawanie własnych zasobów

	TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	WYMAGANIA PODSTAWOWE	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE
1.	„Wszyscy jesteśmy zdolni” – opisujemy swoje mocne strony, zdolności, kompetencje.	Uczeń dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł	Uczeń określa swoją rolę w grupie, zdolności komunikacyjne, społeczne i organizacyjne, określa swoje zdolności edukacyjne, rozpoznaje poziom wiary we własne możliwości,	Uczeń świadomie i samodzielnie planuje ścieżkę rozwoju z uwzględnieniem własnych zdolności i kompetencji zawodowych.
2.	"Właśnie to lubię robić" – test oceniający predyspozycje i zainteresowania zawodowe uczniów.	Uczeń rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	Uczeń potrafi określić swój profil zainteresowań i zdolności.	Uczeń potrafi samodzielnie wybrać przyszły zawód z uwzględnieniem swoich zdolności i zainteresowań
3.	„Moje indywidualne predyspozycje– analiza testu oceniającego predyspozycje i zainteresowania zawodowe uczniów.	Uczeń rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); Rozpoznaje własne możliwości i ograniczenia i określa aspiracje, potrzeby i własną hierarchię wartości i potrzeb.	Uczeń potrafi określić swój profil zainteresowań i zdolności. Porównuje własne aspiracje z jego zasobami.	Uświadamia sobie własne kompetencje i możliwości w odniesieniu do rynku pracy.
4.	1.Test inteligencji wielorakiej- poznanie swoich mocnych stron w odniesieniu do nauki i pracy zawodowej. 2. Test inteligencji wielorakiej- szczegółowe omówienie wyników testu.	Uczeń rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych. Rozpoznaje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej.	Uczeń rozpoznaje własne zasoby, rodzaj inteligencji wielorakiej i potrafi ocenić w jakich zawodach są cenione.	Uczeń samodzielnie potrafi wybrać zawód z uwzględnieniem własnych predyspozycji.

5.	1. Temperament i jego wpływ na wybór zawodu - test oceny temperamentu. 2. „Moje cechy osobowości i ich wpływ na wybór zawodu – analiza testu.	Uczeń rozpoznaje własne zasoby (temperament) Rozpoznaje własne możliwości i ograniczenia oraz określa aspiracje, potrzeby i własną hierarchię wartości.	Uczeń rozpoznaje własny temperament i potrafi ocenić jego przydatność na rynku pracy. Uczeń potrafi zaplanować kolejne etapy osobistego rozwoju zawodowego	Uczeń samodzielnie planuje ścieżkę rozwoju zawodowego z uwzględnieniem działań ku pokonaniu swoich ograniczeń, planuje alternatywne wybory pozwalające na realizację aspiracji pomimo niepokonalnych barier
----	---	---	--	--

DZIAŁ II: . Świat zawodów i rynek pracy

LP.	TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	WYMAGANIA PODSTAWOWE	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE
1.	Wartości jakie daje nam praca i wartości cenione na rynku pracy.	Uczeń uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka, analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy, wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową.	Uczeń potrafi wymienić wartości jakie mamy dzięki pracy, wie jakie wartości są cenione na rynku pracy.	Uczeń prezentuje postawy szacunku do pracy, sumienności, systematyczności, zaangażowania, rozwija umiejętność pracy w zespole, komunikatywność, dba o właściwe relacje społeczne.
2.	„Mój wybór – moje kompetencje” – autoprezentacja uczniów.	Uczeń charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskania	Uczeń potrafi wymienić kwalifikacje i wymagania jakie musi spełnić aby zdobyć wymarzony zawód. Wie jakie wymagania będą oczekiwane w przyszłości.	Uczeń dąży samodzielnie do zdobywania kompetencji i umiejętności, które będą przydatne w przyszłej pracy zawodowej obecnie i w przyszłości. Rozwija takie cechy jak kreatywność, elastyczność, gotowość na zmiany, kształcenie ustawiczne i samorealizacja.
3.	„Przygotuj się do przyszłości” – trendy rynku pracy.	uczeń wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy,	Uczeń zna zjawiska współczesnego rynku pracy: działania projektowe, mobilność, elastyczność	Uczeń rozwija pożądane na współczesnym rynku pracy cechy: elastyczność działania, kreatywność, gotowość do zmian, umiejętność pracy w zespole, komunikatywność,

			zatrudnienia, nowe profesje i odchodzące zawody, specjalizacja pracowników, konieczność kształcenia ustawicznego i pozaszkolnego	sprawność uczenia się i samodoskonalenia, umiejętności informatyczne, umiejętności programowania, odpowiedzialność za własną przyszłość zawodową
4.	Perspektywy edukacyjno-zawodowe, filmy o zawodach. (5 lekcji w klasach VII/VIII).	Uczeń wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz dokonuje autoprezentacji w wybranym zawodzie.	Uczeń gromadzi informacje na temat interesujących go zawodów. Poznaje kwalifikacje branżowe i miękkie preferowane w danym zawodzie i porównuje je ze swoimi zasobami.	Potrafi rozpoznać różne zawody na podstawie opisu czy atrybutów tego zawodu. Wskazuje kompetencje wymagane w danym zawodzie i potrafi określić ścieżkę edukacyjną, która pozwoli na zdobycie tego zawodu.
5.	Czynniki determinujące wybór zawodu.	uczeń porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, dokonuje autoprezentacji.	Uczeń potrafi wybrać zawód dla siebie z uwzględnieniem jego predyspozycji i ograniczeń. Potrafi zaprezentować swoje atuty w rozmowie kwalifikacyjnej	Uczeń samodzielnie analizuje preferencje rynku pracy i oczekiwania pracodawców. Rozróżnia, które są dla niego szansą a które stanowią wyzwanie ze względu na jego ograniczenia. Uczeń wyraża gotowość do zmian i rozwijania własnych zasobów.
6.	Klasyfikacja zawodów - poznanie klasyfikacji internetowej – wyszukiwanie informacji o zawodach w regionie. Zawody związane ze wsią i leśnictwem.	Uczeń charakteryzuje zawody z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy, wyjaśnia zjawiska zachodzące na wsi w odniesieniu do rynku pracy	Uczeń zna możliwości zatrudnienia w swoim miejscu zamieszkania. Jest świadom zmian zachodzących na rynku pracy na wsi.	Uczeń potrafi zaplanować zawody przyszłości w swoim regionie.
7.	„Drzewo talentów”	Uczeń dokonuje autoprezentacji.	Uczeń dokonuje syntezy własnych zasobów przydatnych na rynku pracy.	Potrafi wymienić swoje mocne strony, predyspozycje, zdolności w odniesieniu do swojego wymarzonego zawodu.

DZIAŁ III: Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Lp.	TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	WYMAGANIA PODSTAWOWE	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE
-----	--------------	---------------------	----------------------	---------------------------

1.	„Co dalej -struktura szkolnictwa ponadpodstawowego – jakie szkoły w naszym regionie.	Uczeń analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji.	Uczeń posiada wiedzę o szkołach ponadpodstawowych i zasadach rekrutacji, rozeznanie w strukturze szkolnictwa po reformie oświaty. Potrafi pracować z informatorem. Potrafi wyszukiwać informacje o szkołach i zasadach rekrutacji w sieci.	Potrafi samodzielnie dobrać szkołę do swoich zasobów. Podejmuje działania aby sprostać wymaganiom.
2.	Poradnik kandydata- prezentacja oferty edukacyjnej w naszym regionie. (2 godziny lekcyjne)	Analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście własnych zasobów	Zna szkoły ponadpodstawowe w regionie oraz kryteria wymagane podczas rekrutacji.	Samodzielnie dokonuje porównania własnych zasobów z kryteriami szkół ponadpodstawowych i samodzielnie dokonuje wyboru odpowiedniej dla niego szkoły.
3.	Kształcenie ustawiczne, formalne, poza formalne i nieformalne, czyli jak zdobyć kompetencje.	Uczeń charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej	Uczeń zna strukturę edukacji formalnej, szkolnej. Docenia możliwości zdobywania wiedzy poprzez edukację nieformalną. Uświadamia sobie, że wiedzę zdobywa się uczestnicząc w zorganizowanych formach aktywnego spędzania czasu wolnego, uczestnicząc w projektach, zajęciach dodatkowych. społecznych np. wolontariacie.	Uczeń świadomie angażuje się w działania projektowe: Wolontariat, zajęcia pozaszkolne, organizację imprez szkolnych i pozaszkolnych podnosząc swoje kompetencje dla przyszłej pracy.
4.	„Marzenia do spełnienia”- funkcje i znaczenie pracy w życiu człowieka.	Uczeń określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	Uczeń uświadamia sobie konieczność kształcenia ustawicznego. Zna możliwości doksztalcenia: kursy, szkolenia, konferencje, wie co to jest kształcenie nieformalne.	Uczeń uświadamia sobie, że postęp cywilizacyjny wymaga ciągłego uczenia się tak by sprostać nowym wyzwaniom, by tworzyć gospodarkę innowacyjną i konkurencyjną.

DZIAŁ IV: Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Lp.	TEMAT LEKCJI	PODSTAWA PROGRAMOWA	WYMAGANIA PODSTAWOWE	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE
1.	1. Planowanie własnej kariery zawodowej, Rodzaje celów i sposoby ich realizacji.	uczeń określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby	Uczeń samodzielnie planuje własną karierę, określa cele krótko i długoterminowe oraz wytycza drogę do osiągnięcia tych celów.	Uczeń planuje edukację formalną i potrafi zaplanować dodatkowe kursy i szkolenia oraz inne działania edukacji nieformalnej i pozaformalnej, które pozwolą osiągnąć założone cele..
2.	„Moje portfolio – planowanie własnej kariery zawodowej.	dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;	Uczeń wybiera szkołę ponadpodstawową przy wsparciu nauczyciela.	Samodzielnie wybiera szkołę ponadpodstawową i planuje dalszą edukację formalną i pozaformalną.
3.	„Co dwie głowy to nie jedna – instytucje doradztwa zawodowego,	uczeń identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy	Uczeń zna instytucje doradcze, wie jakie usługi oferują PUP-y. Wie kiedy otrzyma pomoc doradcy zawodowego.	Zna usługi EURES. Wie jakie formy pomocy oferuje PUP młodym Pracodawcom i pracownikom.
4.	„Konsekwencje wyboru zawodu”.	uczeń planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.	Uczeń zna konsekwencje dokonanych wyborów. Wybiera szkołę uwzględniając konsekwencje wyboru.	Uczeń wybiera kolejne szkoły w swojej ścieżce oraz uwzględnia w swoich planach edukację pozaformalną.

III. Harmonogram realizacji programu doradztwa zawodowego.

Lp.	Działania	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
1.	Zaopiniowanie Programu Realizacji Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im Piotra Sekowskiego w Nacpolsku w roku szkolnym 2023/2024.	Do końca września 2024 r.	Dyrektor Szkoły, Rada Pedagogiczna
2.	Prowadzenie zajęć doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII.	Cały rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy (I semestr klasa VIII, II semestr klasa VII)

3.	Prowadzenie lekcji wychowawczych w klasach P, „0”, I – VIII obejmujących tematykę orientacji zawodowej uczniów.	Cały rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy P, „0”, I – VIII
4.	Realizacja treści programowych doradztwa zawodowego na lekcjach przedmiotowych.	Cały rok szkolny 2024/2025	Nauczyciele przedmiotów klasy: oddział przedszkolny, klasy I, III
5.	Organizowanie konkursów, zawodów sportowych, imprez szkolnych wspierających rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów.	Cały rok szkolny 2024/2025	Nauczyciele, wychowawcy
6.	Gromadzenie, aktualizacja oraz udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.	Cały rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy
7.	Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom.	Według potrzeb	Doradca zawodowy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny
8.	Wspieranie nauczycieli w działaniach doradczych poprzez udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami.	Cały rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy
9.	Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkolnego doradcy zawodowego.	Cały rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy
10.	Koordinowanie udziału uczniów w dniach otwartych lokalnych szkół ponadpodstawowych. Organizacja spotkań uczniów klas 8 z przedstawicielami szkół.	Cały rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy

IV. Ewaluacja programu.

Ocena efektów podejmowanych działań edukacyjnych będzie prowadzona na bieżąco po każdym zajęciach podejmujących tematykę doradczą. Doradca zbierze informacje podczas rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami prowadzącymi zajęcia. Po zakończeniu I semestru i zakończeniu roku szkolnego zostanie opracowane sprawozdanie z realizacji WSDZ. Ewaluacja pozwoli na analizowanie potrzeb uczniów, a w razie konieczności program będzie modyfikowany. W celu ewaluacji wykorzystane zostaną arkusze obserwacji zajęć, własne notatki, informacje pozyskane od uczniów, rodziców, partnerów zewnętrznych. Przeprowadzona ewaluacja programu ma służyć doskonaleniu pracy nauczyciela i ucznia oraz współpracy z rodzicami.

Opracowanie programu: mgr Krystyna Oroń

Program doradztwa zawodowego został pozytywnie zaopiniowany i zatwierdzony do realizacji w roku szkolnym 2024/2025 uchwałą Rady Pedagogicznej nr 5/II/2024 z dnia 13.09.2024r.

